

V Bruseli 27. mája 2024
(OR. en)

9225/24

COPS 209	ESPACE 41
POLMIL 139	POLMAR 16
CIVCOM 107	TRANS 213
EUMC 197	PESCO 3
INDEF 24	FIN 477
HYBRID 58	CSC 321
DISINFO 60	CFSP/PESC 622
CYBER 133	CSDP/PSDC 284

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	ST 9223/24 COPS 207 POLMIL 137 CIVCOM 105 EUMC 195 INDEF 22 HYBRID 56 DISINFO 58 CYBER 131 ESPACE 39 POLMAR 14 TRANS 211 PESCO 1 FIN 459 CFSP/PESC 620 CSDP/PSDC 282
Predmet:	Závery Rady o bezpečnosti a obrane EÚ

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o bezpečnosti a obrane EÚ v znení, ktoré schválila Rada na zasadnutí 27. mája 2024.

Závery Rady o bezpečnosti a obrane EÚ**Úvod**

1. EÚ čelí bezprecedentnej kombinácii hrozieb a výziev, ktoré sú často vzájomne prepojené. Medzinárodný poriadok založený na pravidlách je čoraz viac spochybňovaný revizionistickými mocnosťami a autoritárskymi režimami, zatiaľ čo medzinárodné napätie stúpa. Do Európy sa vrátila vojna. Nevyprovokovaná a neodôvodnená útočná vojna Ruska proti Ukrajine, ktorá je hrubým porušením medzinárodného práva, predstavuje pre európsku bezpečnosť existenčnú hrozbu. Brutálne teroristické útoky Hamasu proti Izraelu a následná vojna v Gaze viedli k závažnej humanitárnej katastrofe a zvýšenému napätiu na Blízkom východe. Rada v tejto súvislosti pripomína závery Európskej rady z apríla 2024 a je naďalej plne odhodlaná dosiahnuť okamžité prímerie, bezpodmienečné prepustenie všetkých rukojemníkov, ako aj zabezpečiť neobmedzený prístup k rozsiahlej humanitárnej pomoci pre Palestínčanov, ktorí ju potrebujú. EÚ je naďalej pevne odhodlaná presadzovať trvalý a udržateľný mier založený na riešení v podobe existencie dvoch štátov. EÚ v nadväznosti na vojenské prevraty a rastúce zasahovanie našich strategických konkurentov v regióne Sahel prispôsobuje svoju úlohu garanta bezpečnosti a svoju civilnú a vojenskú prítomnosť v regióne. Ďalšie krízy a nestabilné situácie, často s ničivým humanitárnym vplyvom, si budú vyžadovať neustálu angažovanosť – napríklad na západnom Balkáne, vo východnom susedstve, v čiernomorskom regióne, Zakaukazsku, južnom susedstve, Africkom rohu a Guinejskom zálive.

2. Úloha EÚ ako aktéra v oblasti bezpečnosti a obrany sa od začiatku nevyprovokovanej a neodôvodnenej útočnej vojny Ruska proti Ukrajine vo februári 2022 a na základe Strategického kompasu, ako aj Vyhlásenia z Versailles z marca 2022 výrazne posilnila. Rada víta dosiahnutý pokrok, ako sa uvádza vo výročnej správe vysokého predstaviteľa o pokroku vo vykonávaní Strategického kompasu z marca 2024, a so záujmom očakáva revíziu analýzy hrozieb v roku 2025. EÚ musí ďalej zvyšovať svoju obrannú pripravenosť a posilniť svoju zvrchovanosť prostredníctvom ďalšieho úsilia v súlade so závermi Európskej rady z 21. a 22. marca 2024 a s právomocami členských štátov. Musí tiež zlepšiť svoju civilnú a vojenskú pripravenosť vzhľadom na vyvíjajúcu sa panorámu hrozieb. EÚ musí integrovaným spôsobom ďalej zvyšovať úsilie zamerané na predchádzanie krízam a rýchlejšiu reakciu na ne, pokiaľ možno spolu s partnermi, s cieľom zachovať mier a posilniť právny štát. Bez toho, aby bol dotknutý osobitný charakter bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov, a pri zohľadnení bezpečnostných a obranných záujmov všetkých členských štátov sa dnes Rada dohodla na týchto piatich hlavných prioritách na nadchádzajúce obdobie, a to aj so zreteľom na nasledujúci strategický program:

Neochvejná podpora Ukrajiny zo strany EÚ

Bezpečnostné záväzky

3. Rada pripomína, že EÚ naďalej neochvejne podporuje nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistvosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznávaných hraníc. V tejto súvislosti sú EÚ a jej členské štáty odhodlané naďalej poskytovať Ukrajine a jej ľudu všetku potrebnú politickú, finančnú, hospodársku, humanitárnu, vojenskú a diplomatickú podporu tak dlho a tak intenzívne, ako to bude potrebné. V tejto súvislosti si Rada kladie za cieľ podpísanie bezpečnostných záväzkov EÚ voči Ukrajine do konca júna. Spolu s dvojstrannými dohodami pomôžu Ukrajine brániť sa, odolávať úsiliu o destabilizáciu a odrádzať od aktov agresie v budúcnosti. Bezpečnostné záväzky EÚ budú tvoriť rámec pre predvídateľnú, dlhodobú a udržateľnú podporu pre bezpečnosť a obranu Ukrajiny a mali by sa posudzovať holistickým spôsobom. Rada tiež zdôrazňuje potrebu strategického prístupu k čiernomorskému regiónu.

4. Nedávno zriadený Fond pomoci pre Ukrajinu (UAF) ako súčasť Európskeho mierového nástroja (EPF) sa bude naďalej riadiť naliehavosťou a vyvíjajúcimi sa potrebami ukrajinských ozbrojených síl. Rada víta pokrok dosiahnutý v súvislosti s dodatočnými právnymi aktmi na účely vykonávania Fondu pomoci pre Ukrajinu a iných opatrení pomoci v rámci EPF v súlade s vykonávacími pravidlami nástroja. Rada tiež víta pokrok v súvislosti s návrhom právnych aktov o nasmerovaní mimoriadnych príjmov pochádzajúcich z imobilizovaných aktív Ruska v prospech Ukrajiny, najmä s cieľom riešiť jej najnaliehavejšie vojenské potreby, najmä prostredníctvom EPF.

Munícia a protivzdušná obrana

5. Rada okrem toho zdôrazňuje zásadný význam urýchlených a intenzívnejších dodávok vojenského materiálu na základe nalievavých potrieb Ukrajiny, najmä munície – hlavne pre delostrelectvo –, riadených striel, systémov protivzdušnej obrany, delostreleckých systémov a dronov, pričom sa bude naďalej zaoberať strednodobými až dlhodobými potrebami Ukrajiny. Víta nedávne iniciatívy členských štátov v tejto súvislosti a bude naďalej stimulovať ďalšie dodávky. Rada vyzýva členské štáty, aby ďalej využívali rámcové zmluvy Európskej obrannej agentúry (EDA) a „vedúcich krajín“ s cieľom urýchlene dodať Ukrajine viac munície a riadených striel.

6. Rada víta vynikajúcu prácu vojenskej pomocnej misie EÚ (EUMAM), ktorá do konca leta 2024 vycvičí 60 000 ukrajinských vojakov. Misia bude v koordinácii s partnermi naďalej reagovať na vyvíjajúce sa a naliehavé potreby ozbrojených síl Ukrajiny. Rada v tejto súvislosti víta rozšírenie rozsahu výcviku na námornú a leteckú oblasť a zdôrazňuje, že je dôležité naďalej sa zameriavať na kvalitu výcviku ukrajinských vojakov a ich prínos k dosiahnutiu operačného účinku. Rada so záujmom očakáva nadchádzajúce strategické preskúmanie misie, najmä pokiaľ ide o priebežné naliehavé potreby súvisiace s vojnou a strednodobé až dlhodobé potreby, ako je reforma sektora obrany Ukrajiny. Rada tiež víta posilnenie poradnej misie Európskej únie (EUAM) na Ukrajine, ktoré umožní zvýšiť podporu ukrajinských orgánov presadzovania práva na oslobodených a priľahlých územiach Ukrajiny a podporu príslušných reforiem sektora civilnej bezpečnosti, a to aj v kontexte procesu jej pristúpenia k EÚ, ako aj vyšetrovanie a stíhanie medzinárodných trestných činov spáchaných Ruskom.

Spoločne zvyšovať a skvalitňovať vynakladanie prostriedkov

7. Návrat vysoko intenzívnej vojny na európsky kontinent si vyžaduje, aby sme urýchlene a vo veľkom rozsahu zabezpečili dostupnosť výrobkov obranného priemyslu. Európska obranná technologická a priemyselná základňa (EDTIB) musí byť schopná uspokojiť potreby ozbrojených síl členských štátov a v prípade potreby aj partnerov. EDTIB vrátane MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, ktoré sú jej súčasťou, musí byť pri zvyšovaní svojej výrobnnej kapacity a pripravenosti schopná rozvíjať špičkové spôsobilosti novej generácie a byť na čele technologických inovácií a hospodárskej súťaže v rozmanitom prostredí, pričom bude využívať agentúru EDA ako platformu na výmenu informácií a koordináciu pozícií členských štátov.

Revidované priority rozvoja spôsobilostí dohodnuté v novembri 2023 sa zaoberajú najpotrebnejšími a najnaliehavejšími celospektrálnymi spôsobilosťami. Rada zdôrazňuje, že tieto priority slúžia ako kľúčový referenčný bod pre všetky obranné iniciatívy EÚ a politiky a nástroje súvisiace s obranou na podporu kolaboratívneho plánovania a programovania na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ. Rada tiež víta prácu, ktorú vykonalo centrum EDA pre inovácie v oblasti európskej obrany v súčinnosti s programom EÚ pre inovácie v oblasti obrany, ktorý vypracovala Európska komisia. Rada tiež víta dlhodobé preskúmanie EDA v roku 2024, ktoré vychádza z usmernení Rady zo 14. novembra 2023, a vyzýva na jeho úplné vykonanie. V tejto súvislosti zdôrazňuje politický impulz, ktorý je v ňom obsiahnutý, pričom opätovne zdôrazňuje úlohu EDA v rámci európskeho priestoru spôsobilostí.

Rada v súlade so Strategickým kompasom pripomína vôľu posilniť strategickú autonómiu EÚ a jej schopnosť spolupracovať s partnermi na ochrane jej hodnôt a záujmov. Silnejšia a spôsobilejšia EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany pozitívne prispeje ku globálnej a transatlantickej bezpečnosti a bude dopĺňať NATO, ktoré zostáva základom kolektívnej obrany jeho členov. Rada v tejto súvislosti pripomína hlavné zásady stanovené v zmluvách a hlavné zásady, na ktorých sa dohodla Európska rada.

Stratégia európskeho obranného priemyslu

8. Rada víta predloženie spoločného oznámenia Európskej komisie a vysokého predstaviteľa o novej Stratégii pre európsky obranný priemysel a vyzýva, aby sa vo všetkej práci na nej pokračovalo v koordinácii s členskými štátmi. Sprievodný Program pre európsky obranný priemysel, ktorý navrhla Komisia, je významným krokom k vykonávaniu stratégie a prebiehajúce rokovania o tomto nástroji by mali rýchlo pokračovať. Stratégia i program by mali ponúkať spôsoby, ako zvýšiť obrannú pripravenosť EÚ, pričom budú dopĺňať existujúce obranné nástroje, štruktúry a iniciatívy EÚ v oblasti obrany a budú s nimi plne v súlade, čím sa zabráni zbytočnej duplicite.

9. Zvýšenie obrannej pripravenosti EÚ a posilnenie zvrchovanosti Únie si bude vyžadovať ďalšie úsilie v súlade s právomocami členských štátov. Rada súhlasí s tým, že je potrebná silná EDTIB a je potrebné viac, lepšie a spoločne investovať, čo sú základné predpoklady. Rada na tento účel:

- pripomína spoločný záväzok výrazne zvýšiť výdavky na obranu a spoločne lepšie a rýchlejšie investovať, vykonávajúc závery Európskej rady z marca 2024, a naliehavo vyzýva na zvýšené úsilie investovať počas celého životného cyklu spôsobilostí a na základe priorít rozvoja spôsobilostí, na ktorých sa dohodli členské štáty;
- uznáva, že je potrebné zvýšiť a zabezpečiť včasnú dostupnosť výrobkov obranného priemyslu vytvorením pružnejšej a odolnejšej EDTIB v celej Únii, ktorá bude schopná zaistiť bezpečnosť dodávok, a to pri zohľadnení existujúcich opatrení členských štátov, a vychádzajúc z Vyhlásenia z Versailles a Strategického kompasu je odhodlaná znižovať strategické závislosti;
- pripomína, že EDTIB potrebuje na to, aby podporila obrannú pripravenosť EÚ, značné a trvalé investície zo strany členských štátov a bez toho, aby bol dotknutý budúci viacročný finančný rámec, zo strany Únie;

- zdôrazňuje význam primeraného a dôsledného financovania obrannej pripravenosti EÚ;
- zdôrazňuje, že je potrebné zlepšiť prístup EDTIB k financovaniu z verejných a súkromných prostriedkov. Týka sa to najmä MSP. Zdôrazňuje tiež, že rámec udržateľného financovania nebráni financovaniu sektora obrany, a uznáva, že obranný priemysel môže priniesť aj značné hospodárske výhody a pracovné miesta a stimulovať inovácie. Rada berie na vedomie dôležitú signalizačnú funkciu politík skupiny Európskej investičnej banky (EIB) a pripomína výzvu uvedenú v záveroch Európskej rady z marca 2024, aby EIB prispôsobila svoju politiku týkajúcu sa poskytovania úverov obrannému priemyslu a svoje súčasné vymedzenie položiek s dvojakým použitím a zároveň si zachovala kapacitu financovania;
- pripomína výzvu Európskej rady z marca 2024, aby preskúmala všetky možnosti mobilizácie finančných prostriedkov a do júna o tom podala správu.

10. Rada súhlasí s tým, že ambícia EÚ dosiahnuť obrannú pripravenosť by sa mala podporiť aj prostredníctvom partnerstiev. Podporuje posilnenie spolupráce, ktorá povedie k postupnej integrácii ukrajinskej obrannej technologickej a priemyselnej základne do EDTIB. Rada v tejto súvislosti víta prvé fórum obranného priemyslu EÚ a Ukrajiny, ktoré sa konalo 6. mája 2024 v Bruseli, a so záujmom očakáva otvorenie úradu pre inovácie v Kyjeve. Rada podobne nabáda EDA, aby preskúmala možnosť revízie svojej administratívnej dohody s ukrajinským ministerstvom obrany, hneď ako to podmienky dovoľia. Rada okrem toho vyzýva na dosiahnutie pokroku v spolupráci s NATO v otázkach obranného priemyslu vzájomne prospešným spôsobom, najmä posilnením spolupráce pri vykonávaní noriem.

Stála štruktúrovaná spolupráca

11. Stála štruktúrovaná spolupráca (PESCO) je základným rámcom na prehĺbenie spolupráce v oblasti obrany medzi zúčastnenými členskými štátmi na úrovni EÚ, posilnenie operačnej pripravenosti a interoperability, výdavky na obranu a investície do obrany, rozvoj spôsobilostí a príspevok ich ozbrojených síl k najnáročnejším misiám, ako aj na pomoc pri budovaní spoločnej strategickej kultúry. Prebiehajúce strategické preskúmanie PESCO, ktoré sa zaoberá väčšími záväzkami aj kolaboratívnymi projektmi, by malo viesť k silnejšej, strategickejšej a účinnejšej PESCO po roku 2025, pričom sa zohľadní zhoršujúce sa bezpečnostné prostredie a prispeje sa k obrannej pripravenosti EÚ. Udržanie ambícií, zabezpečenie politickej zodpovednosti a posilnenie strategickej komunikácie, zameranie nášho úsilia na projekty, ktoré riešia strategicky relevantné nedostatky v spôsobilostiach, a konsolidácia súdržnosti s obrannými iniciatívami EÚ a politikami a nástrojmi súvisiacimi s obranou umožní PESCO lepšie reagovať na operačné potreby a potreby v oblasti spôsobilostí. Zúčastneným členským štátom to pomôže posilniť ich spoluprácu v oblasti obrany a lepšie spoločne konať v krátkodobom aj dlhodobom horizonte.

Červené more/región Perzského zálivu

12. Rada víta začatie operácie EUNAVFOR ASPIDES, obrannej operácie v oblasti námornej bezpečnosti s pevným mandátom prispievať k ochrane medzinárodného práva, obnove slobody plavby a ochrane obchodných lodí a ich námorníkov v prielive Baab al-Mandab a Hormuzskom prielive, ako aj v medzinárodných vodách v Červenom mori, Adenskom zálive, Arabskom mori, Ománskom zálive a Perzskom zálive, a to v koordinácii s ďalšími aktérmi v oblasti námornej bezpečnosti, najmä operáciou EUNAVFOR ATALANTA, iniciatívou EMASoH-Agenor a operáciou Prosperity Guardian. Víta prvé operačné výsledky operácie EUNAVFOR ASPIDES a vyzýva členské štáty, aby zabezpečili dostatočné a neustále vytváranie síl. Zdôrazňuje význam pokračujúcej a posilnenej strategickej komunikácie s regionálnymi aktérmi a optimálnej koordinácie opatrení členských štátov zameraných na zmiernenie konfliktov a udržateľné zaistenie bezpečnosti a slobody plavby v oblasti operácie.

13. EÚ viac ako desať rokov investuje značné zdroje a nasadzuje civilný a vojenský personál v regióne Sahel. Nedávne zmeny politickej a bezpečnostnej situácie ovplyvnili našu angažovanosť v rámci SBOP. Rada zdôrazňuje, že bezpečnosť a stabilita Sahelu zostáva napriek týmto výzvam pre EÚ dlhodobou prioritou. Zdôrazňuje, že je dôležité prispôbiť našu angažovanosť v rámci SBOP v kontexte regionálneho prístupu tak, aby bola flexibilnejšia a modulárna, ako aj poskytovať cielenejšiu podporu vychádzajúcu z dopytu na základe miestnych potrieb a požiadaviek, ako aj zodpovednosti. Rada víta nedávno vytvorenú civilno-vojenskú bezpečnostnú a obrannú iniciatívu EÚ na podporu západoafrických krajín Guinejského zálivu, ktorej cieľom je riešiť účinky presahovania z regiónu Sahel. Rada zdôrazňuje, že je dôležité spoločne vytvárať podmienky pre dlhodobý mier a stabilitu, a to aj prostredníctvom budovania miestnej politickej zodpovednosti v regióne.

14. Rada víta dôležitú prácu všetkých civilných a vojenských misií a operácií SBOP v rôznych častiach sveta. Sila EÚ pri predchádzaní vonkajším konfliktom a krízam a ich riešení spočíva v jej schopnosti spoločne využívať vojenské aj civilné prostriedky. Rada zdôrazňuje strategický význam regiónu západného Balkánu pre európsku stabilitu, opätovne potvrdzuje význam posilnenia väzieb s týmto regiónom na základe spoločných hodnôt, zásad a zosúladenia so SZBP a opätovne zdôrazňuje, že je pripravená riešiť výzvy v oblasti vnútornej a vonkajšej bezpečnosti v regióne. Uznáva prínos operácie EUFOR Althea k bezpečnému a chránenému prostrediu v Bosne a Hercegovine a v tomto regióne, ako aj stabilizačné činnosti misie EULEX Kosovo. Rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok naďalej podporovať návrat stability a bezpečnosti v Iraku prostredníctvom misie EUAM Iraq a v Líbyi prostredníctvom misie EUBAM Libya a operácie EUNAVFOR MED IRINI, ako aj svoju základnú úlohu, ktorou je prispievať k uplatňovaniu zbrojného embarga OSN voči Líbyi, a aj svoje vedľajšie úlohy. Zdôrazňuje tiež prínos operácie EUNAVFOR MED IRINI k narúšaniu obchodného modelu sietí prevádzачov a obchodníkov s ľuďmi prostredníctvom zhromažďovania informácií. Zdôrazňuje, že misie EUPOL COPPS a EUBAM Rafah budú naďalej zohrávať dôležitú úlohu pri budovaní inštitucionálnych kapacít Palestínskej samosprávy, najmä pokiaľ ide o civilnú políciu, súdnictvo a riadenie hraníc, ako súčasť širšieho celkového politického rozhodnutia k riešeniu založenému na existencii dvoch štátov a životaschopnosti budúceho palestínskeho štátu, ku ktorému je EÚ naďalej pevne odhodlaná.

Rada tiež zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa tieto dve misie podľa potreby flexibilne prispôsobili budúcim politickým a bezpečnostným potrebám. Rada víta posilnený príspevok SBOP k mieru a bezpečnosti v Mozambiku prostredníctvom misie EUTM Mozambique a v Africkom rohu prostredníctvom misií EUCAP Somalia, EUTM Somalia a EUNAVFOR ATALANTA, pričom oceňuje prínos SBOP k odrádzaniu od pirátstva a ochrane Svetového potravinového programu a iných zraniteľných plavidiel. Rada opätovne zdôrazňuje záväzok EÚ účinne mobilizovať celú škálu svojich nástrojov a politik v tomto regióne a zabezpečiť v súvislosti s nimi plnú zodpovednosť partnerov.

15. Rada uznáva rastúci význam všetkých civilných misií SBOP v dnešnom geostrategickom prostredí ako jedinečného politického a operačného nástroja EÚ na podporu hostiteľských krajín v jej susedstve aj mimo neho a zdôrazňuje potrebu posilniť ich spôsobilosti a ľudské zdroje. Rada osobitne zdôrazňuje rýchle začatie misie EÚ v Arménsku a partnerskej misie EÚ v Moldavskej republike v roku 2023, ktoré sa dajú prispôsobiť príslušným bezpečnostným situáciám a hrozbám, ako aj rastúcim potrebám hostiteľských krajín a ich obyvateľstva. Rada zdôrazňuje priebežnú dôležitú prácu misie EUMM Georgia, ktorá zostáva kľúčovým stabilizačným faktorom v Gruzínsku.

16. Rada opätovne zdôrazňuje kľúčový význam Európskeho mierového nástroja ako globálneho nástroja na podporu našich cieľov v oblasti SZBP/SBOP, ktorý umožňuje cielenú vojenskú a obrannú pomoc v reakcii na potreby partnerských krajín.
17. Rada víta prijatie politiky náležitej starostlivosti Európskej únie v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva v oblasti podpory sektora bezpečnosti tretím stranám (EU HRDDP) a vyzýva na jej urýchlené a plné vykonávanie všetkými dotknutými aktérmi. Rada naliehavo vyzýva, aby sa zvýšilo úsilie o dosiahnutie cieľov týkajúcich sa žien, mieru a bezpečnosti, a víta obnovený záväzok podporovať program týkajúci sa detí v ozbrojených konfliktoch (CAAC) vrátane revízie kontrolného zoznamu na začlenenie CAAC do misií a operácií SBOP.
18. Rada víta prebiehajúce úsilie o uvedenie stabilizačnej koncepcie EÚ z roku 2022 do praxe, pričom sa využijú všetky príslušné nástroje ESVČ, útvarov Komisie a členských štátov v súlade s integrovaným prístupom k vonkajším konfliktom a krízam.

19. Rada zdôrazňuje, že je dôležité plne sfunkčniť kapacitu rýchleho nasadenia EÚ do roku 2025. Vyzýva členské štáty, aby na tento účel priebežne prispievali svojimi silami a spôsobilosťami. Dnes schvaľuje dva zostávajúce všeobecné operačné scenáre (presadzovanie mieru, predchádzanie konfliktom/budovanie kapacít). Rada konštatuje, že po vypracovaní následných dokumentov týkajúcich sa plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí bude mať EÚ k dispozícii päť kľúčových scenárov na nepretržité predbežné plánovanie, čo by EÚ umožnilo účinne a rýchlejšie konať. Na základe predbežného plánovania sa takisto stanovujú požiadavky na kapacity rýchleho nasadenia EÚ a uľahčia politické rozhodnutia v prípade vzniku krízy. Rada zdôrazňuje osobitný význam pravidelných taktických cvičení súvisiacich s kapacitou rýchleho nasadenia EÚ s cieľom zvýšiť jej operačnú pohotovosť a interoperabilitu. V tejto súvislosti víta prvé vojenské taktické cvičenie EÚ v Španielsku v roku 2023, so záujmom očakáva ďalšie taktické cvičenie v Nemecku v novembri/decembri 2024 a zdôrazňuje, že je dôležité, aby cvičenia pokračovali aj v roku 2025 a neskôr. Pripomína tiež záväzok rozšíriť rozsah spoločných nákladov na vojenské misie a operácie EÚ, cvičenia a kapacitu rýchleho nasadenia EÚ, pričom so záujmom očakáva jeho čo najskoršie uvedenie do praxe.

20. Rada vyzýva členské štáty a ESVČ, aby pokročili v práci na dosiahnutí plnej operačnej spôsobilosti útvaru pre plánovanie a vedenie vojenských operácií (MPCC) do roku 2025, a to najmä posilnením jeho bezpečných komunikačných a informačných systémov a poskytnutím potrebného personálu a finančných prostriedkov, s cieľom umožniť MPCC plánovať a vykonávať komplexné operácie vo viacerých doménach, a to aj v obmedzujúcom prostredí. Pripomína, že keď bude MPCC plne funkčný, mal by sa považovať za preferovanú štruktúru velenia a riadenia pre vojenské misie, operácie, cvičenia a kapacitu rýchleho nasadenia EÚ. Pokiaľ ide o civilnú SBOP, Rada pripomína, že je dôležité dosiahnuť pokrok v organizačnej reforme útvaru pre plánovanie a vedenie civilných operácií (CPCC), a zaväzuje sa k posilneniu CPCC a jeho transformácii na veliteľstvo civilných operácií.

21. Rada opätovne zdôrazňuje dôležitosť vojenskej mobility pre európsku bezpečnosť a obranu vrátane dobre fungujúcej siete. Vyzýva členské štáty, aby urýchlene vykonali záväzok v oblasti vojenskej mobility uvedený v prílohe k týmto záverom. Rada v tejto súvislosti súhlasí s urýchlením presunov rozsiahlych vojenských síl, ktoré sú oznamované krátko vopred, v rámci Únie aj mimo nej prostredníctvom koherentných vnútroštátnych záväzkov dopĺňajúcich akčný plán EÚ v oblasti vojenskej mobility 2.0¹. Rada je tiež naďalej odhodlaná ďalej posilňovať vzájomne prospešné partnerstvo medzi EÚ a NATO v oblasti vojenskej mobility v rámci troch spoločných vyhlásení z rokov 2016, 2018 a 2023, a to pri plnom rešpektovaní dohodnutých hlavných zásad, ako aj autonómie rozhodovania oboch organizácií a s prihliadnutím na 360-stupňový prístup. Rada tiež uznáva, že posilnenie vojenskej mobility si vyžaduje primerané zdroje, investície a úsilie na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ, a to pri plnom rešpektovaní zvrchovanosti členských štátov a bez toho, aby boli dotknuté nasledujúce rokovania o budúcom viacročnom finančnom rámci. Rada vyzýva ESVČ, aby v súčinnosti s príslušnými útvarmi Komisie, EDA a projektmi PESCO koordinovala pravidelné hodnotenie dosiahnutého pokroku s cieľom plne a komplexne vykonať záväzok v oblasti vojenskej mobility do roku 2026.

¹ 15047/22.

22. Rada pripomína odhodlanie EÚ preukázať vzájomnú pomoc a solidaritu v prípade agresie proti jednému z členských štátov. Opätovne zdôrazňuje, že EÚ bude naďalej investovať do vzájomnej pomoci podľa článku 42 ods. 7 Zmluvy o Európskej únii, ako aj do solidarity podľa článku 222 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a to najmä prostredníctvom častých cvičení. Tým nie je dotknutá osobitná povaha bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov. Závazky a spolupráca v tejto oblasti sú v súlade so záväzkami, ktoré vyplývajú z členstva v Organizácii Severoatlantickej zmluvy, ktorá zostáva pre členské štáty, ktoré sú jej členmi, základom ich kolektívnej obrany a fórom na jej uskutočňovanie.

Civilná SBOP

23. Rada víta kroky prijaté na zvýšenie účinnosti civilnej SBOP prostredníctvom vykonávania Paktu o civilnej SBOP na roky 2023 – 2027² a so záujmom očakáva hlavné zásady civilnej SBOP do konca roka 2024. Nabáda členské štáty, aby urýchlili svoje úsilie o spoločné zvýšenie počtu expertov vyslaných na civilné misie SBOP, a to aj zvýšením účasti žien na civilnej SBOP. Víta prvú výročnú konferenciu o civilných spôsobilostiach a prvú konferenciu o vytváraní kapacít ľudských zdrojov, ktoré sa obe konali v apríli 2024, a so záujmom očakáva stanovenie ambiciózneho cieľa rozvoja spôsobilostí v druhej polovici roka 2024 v rámci procesu rozvoja civilných spôsobilostí. Rada opätovne zdôrazňuje potrebu pravidelných rokovaní o civilnej SBOP na zasadnutiach Rady pre zahraničné veci.

² 9588/23.

Posilniť odolnosť EÚ a zabezpečiť prístup k strategickým oblastiam

Kybernetické a hybridné hrozby, manipulácia s informáciami a zasahovanie zo zahraničia (FIMI)

24. Rada opätovne zdôrazňuje, že pri ďalšom rozvoji špecializovaných nástrojov je dôležité posilniť našu prevenciu, odhaľovanie, odrádzanie, odolnosť a reakciu na hybridné aktivity, manipuláciu s informáciami a zasahovanie zo zahraničia, kybernetické hrozby a škodlivé činnosti zacielené na EÚ, jej členské štáty a partnerov. Rada v tejto súvislosti víta revidované vykonávacie usmernenia k súboru nástrojov kybernetickej diplomacie³ a ďalšie sfunkčnenie súboru hybridných nástrojov EÚ a súboru nástrojov EÚ na boj proti manipulácii s informáciami a zasahovaniu zo zahraničia (súbor nástrojov FIMI). Vyzýva na ďalšie zefektívnenie a rozvoj týchto súborov nástrojov a nabáda členské štáty a príslušné subjekty EÚ, aby využili plný potenciál existujúcich nástrojov a odborných znalostí, a to v prípade potreby aj doplnením existujúcich režimov reštriktívnych opatrení a vypracovaním nových reštriktívnych opatrení zameraných na hybridné činnosti a manipuláciu s informáciami a zasahovanie zo zahraničia. S cieľom zabezpečiť situačnú informovanosť vychádzajúcu zo spravodajských informácií a strategický výhľad Rada opätovne zdôrazňuje, že je potrebné do roku 2025 ďalej posilniť jednotnú kapacitu EÚ na analýzu spravodajských informácií posilnením jej zdrojov a kapacít.

³ 10289/23.

25. Rada zdôrazňuje, že je potrebné ďalej posilňovať schopnosť EÚ riešiť škodlivé správanie, najmä vzhľadom na nadchádzajúce voľby do Európskeho parlamentu, a vyzýva vysokého predstaviteľa a Komisiu, aby v koordinácii s členskými štátmi presadzovali celospektrálny prístup k odolnosti, reakcii, predchádzaniu konfliktom, spolupráci a stabilite v kybernetickom priestore vrátane prípadných proaktívnych ochranných opatrení. Rada v tejto súvislosti vyzýva vysokého predstaviteľa, aby do konca roka 2024 predložil koncepciu a plán na zriadenie Koordinačného centra kybernetickej obrany EÚ (EUCDCC) v roku 2025 s cieľom posilniť koordináciu a spoluprácu v oblasti kybernetickej obrany a preskúmať začlenenie informačného prostredia a elektronického boja do jeho rozsahu pôsobnosti. Rada v tejto súvislosti víta prácu na súvisiacich projektoch PESCO.

Rada okrem toho víta a podporuje úzku koordináciu s podobne zmýšľajúcimi partnermi s cieľom podporiť výmenu informácií a najlepších postupov v oblasti monitorovania hrozieb manipulácie s informáciami a zasahovania zo zahraničia, ich hodnotenia a boja proti nim, a to aj v rámci mechanizmu rýchlej reakcie G7. Rada víta pokrok, ktorý sa dosiahol pri vybavení misií a operácií SBOP špecializovanými nástrojmi zo súboru nástrojov FIMI, keďže sa tým výrazne zvýši ich odolnosť a účinnosť v boji proti hrozbám manipulácie s informáciami a zasahovania zo zahraničia, a zdôrazňuje dôležitosť silnej strategickej komunikácie. Zriadenie strediska pre výmenu a analýzu informácií (ISAC) týkajúcich sa manipulácie s informáciami a zasahovania zo zahraničia je významným krokom k zlepšeniu výmeny informácií a spolupráce s občianskou spoločnosťou a inými podobne zmýšľajúcimi partnermi a medzi nimi.

26. Rada víta dohodu o usmerňujúcom rámci pre zriadenie tímov rýchlej reakcie na hybridné hrozby v praxi. Mobilizáciou relevantných odborných znalostí na úrovni EÚ a v prípade potreby v krátkom čase budú tieto tímy predstavovať dôležitý nástroj v súbore hybridných nástrojov EÚ na podporu členských štátov, partnerských krajín a misií a operácií SBOP pri zvyšovaní ich odolnosti voči hybridným hrozbám a v boji proti nim. Rada vyzýva vysokého predstaviteľa a Komisiu, aby v úzkej spolupráci s členskými štátmi zabezpečili plnú funkčnosť týchto tímov.

27. Rada pripomína, že vesmírne systémy a služby majú zásadný význam pre fungovanie našej spoločnosti, hospodárstva a našej bezpečnosti a obrany. Vyzýva vysokého predstaviteľa a Komisiu, aby v úzkej koordinácii s členskými štátmi urýchlili implementovali stratégiu v oblasti kozmického priestoru pre bezpečnosť a obranu. Rada víta, že sa uskutočnila prvá ročná utajovaná analýza situácie v oblasti vesmírnych hrozieb, ako aj cvičenie reakcie na vesmírne hrozby v marci. Zdôrazňuje, že je potrebné ďalej zlepšovať reakciu EÚ na vesmírne hrozby, a na tento účel vyzýva vysokého predstaviteľa, aby Rade predložil preskúmanie rozhodnutia Rady o bezpečnosti systémov a služieb v rámci Vesmírneho programu(-ov) Únie, ako aj návrh na jeho zmenu s cieľom lepšie riešiť novú situáciu v oblasti vesmírnych hrozieb. Tým sa zabezpečí, aby sa príslušné nástroje EÚ mohli včas a koordinovane mobilizovať v prípade vesmírnej hrozby, ktorá by mohla mať vplyv na bezpečnosť a obranu Únie. EÚ zároveň zintenzívni úsilie s cieľom spolupracovať s partnermi na podpore stanovenia noriem zodpovedného správania vo vesmíre v kontexte OSN v rámci celej škály vesmírnych činností, čím významne prispeje k podpore bezpečnosti v kozmickom priestore, ako aj k zabezpečeniu stabilného, bezpečného a udržateľného využívania kozmického priestoru na mierové účely.

Rada pripomína, že získavanie informácií o kozmickej doméne je zvrchovanou výsadou, víta však úsilie príslušných členských štátov o výmenu informácií v tejto oblasti s EÚ. Nabáda na spoluprácu, pokiaľ ide o rozvíjanie ďalších špecializovaných spôsobilostí potrebných na získavanie informácií o kozmickej doméne zo strany členských štátov, a opätovne vyjadruje podporu pre posilnenie spôsobilostí EÚ v oblasti dohľadu nad kozmickým priestorom a sledovania tohto priestoru. Rada tiež zdôrazňuje kľúčovú úlohu Satelitného strediska EÚ (SatCen) pri podpore samostatného rozhodovania EÚ a jej členských štátov a víta prebiehajúce úsilie vysokého predstaviteľa a členských štátov o posilnenie strediska EÚ SatCen s cieľom posilniť našu autonómnu geopriestorovú spravodajskú kapacitu, ako sa uvádza v Strategickom kompase. Víta aj prebiehajúce posudzovanie prípadných možností vytvorenia potenciálnej novej vládnej služby EÚ na pozorovanie Zeme, ktorá by zohľadňovala existujúce a plánované spôsobilosti a iniciatívy a reagovala by na identifikované potreby, pričom by sa vychádzalo z odborných znalostí a komplementárnosti medzi strediskom EÚ SatCen a Agentúrou EÚ pre vesmírny program. Rada ďalej zdôrazňuje dôležitosť bezpečných komunikačných a satelitných navigačných systémov na podporu obranných aj civilných oblastí.

Námorná oblasť

28. EÚ v súlade s revidovanou stratégiou námornej bezpečnosti EÚ (EUMSS) a jej akčným plánom⁴ ďalej upevňuje svoju pozíciu silnejšieho aktéra v oblasti námornej bezpečnosti. Koordinovaná námorná prítomnosť (CMP) umožňuje väčšiu európsku námornú prítomnosť a dosah v Guinejskom zálive, ako aj v severozápadnej časti Indického oceánu, prispieva k námornej bezpečnosti prostredníctvom spoločného povedomia, analýz a informácií a podporuje medzinárodné právo, najmä dohovor UNCLOS. Rada víta pokrok dosiahnutý pri vykonávaní koncepcie koordinovanej námornej prítomnosti, vyzýva ESVČ, aby urýchlene predložila návrhy na jej ďalšie zlepšenie, a súhlasí s predĺžením mandátu CMP do jari 2026 pre Guinejský záliv a do jari 2025 pre severozápadnú časť Indického oceánu. Rada nabáda vysokého predstaviteľa a členské štáty, aby pokračovali v organizovaní cvičení námornej bezpečnosti vrátane každoročných cvičení námorníctva a pobrežnej stráže členských štátov. Víta účasť členských štátov a agentúr EÚ na cvičení námornej bezpečnosti MARSEC, ktoré v máji 2024 zorganizovalo Španielsko.

Vzdušná doména

29. Vzdušná doména je čoraz viac preťažená a sporná. Rada v tejto súvislosti víta strategické úvahy o zabezpečení slobodného, bezpečného a chráneného prístupu Európy do vzdušného priestoru, ktoré sa uskutočňujú v súlade so Strategickým kompasom. So záujmom očakáva návrh osobitnej stratégie EÚ pre oblasť vzdušného priestoru v záujme bezpečnosti a obrany, ktorá sa má prijať v roku 2025.

⁴ 14280/23.

30. Rada vyzýva na urýchlené vykonanie spoločného oznámenia o prepojení medzi klímou a bezpečnosťou⁵. To zahŕňa najmä rozvoj spôsobilostí včasného varovania a prognózovania, zriadenie podporného mechanizmu v oblasti klímy a obrany, nasadenie environmentálnych poradcov na všetky misie a operácie SBOP do roku 2025 a úplné sfunkčnenie špecializovanej platformy EÚ pre odbornú prípravu. Rada vyzýva ESVČ spolu s Komisiou, aby čo najskôr podali správu o dosiahnutom pokroku. Rada naliehavo vyzýva, aby sa na podporu zelenej transformácie čo najlepšie využívali nástroje obrannej spôsobilosti EÚ. Víta úsilie členských štátov o vypracovanie vnútroštátnych stratégií na prípravu svojich ozbrojených síl na zmenu klímy a uznáva klimatickú a obrannú sieť EÚ ako referenčnú platformu na výmenu najlepších postupov a skúmanie možností spolupráce. Rada okrem toho vzhľadom na vplyv a riziká, ktoré prinášajú zmena klímy a zhoršovanie životného prostredia, uznáva, že je potrebné, aby ozbrojené sily prijali primerané opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy a zmierňovanie zmeny klímy. Rada uznáva, že lepšia energetická efektívnosť a udržateľnosť znižujú uhlíkovú stopu, náklady, ako aj logistickú záťaž a zároveň zvyšujú operačnú účinnosť. V tejto súvislosti víta prebiehajúce úsilie konzultačného fóra EÚ pre udržateľnú energiu v odvetví obrany a bezpečnosti.

⁵ 11283/23.

Nadväzovať partnerstvá

31. Nevyhnutným pilierom úsilia EÚ o podporu mieru a bezpečnosti na celom svete sú partnerstvá v oblasti mieru, bezpečnosti a obrany. EÚ je plne odhodlaná podporovať medzinárodnú spoluprácu, presadzovať medzinárodný poriadok založený na pravidlách a posilňovať účinný multilateralizmus na všetkých úrovniach, ktorého jadrom je Organizácia Spojených národov. EÚ bude v súlade so Strategickým kompasom a zavedenými postupmi naďalej posilňovať, prehĺbovať a rozširovať prispôbené a vzájomne prospešné partnerstvá s bilaterálnymi a multilaterálnymi partnermi založené na spoločných hodnotách a záujmoch.
32. Rada tiež víta pokračujúce posilňovanie strategického partnerstva EÚ a OSN pre mierové operácie a krízové riadenie a vykonávanie spoločných priorít na roky 2022 – 2024⁶. Nadchádzajúci samit OSN o budúcnosti predstavuje jedinečnú príležitosť na oživenie multilaterálneho systému a prípravu OSN na budúcnosť, ako aj na to, aby lepšie reprezentovala dnešný svet a spoločnosti, čím by sa zmenšila nedôvera voči inštitúciám a medzi členmi OSN. Rada podporuje Nový program pre mier, ktorý vypracoval generálny tajomník OSN, a so záujmom očakáva jeho odporúčania na posilnenie nášho kolektívneho mierového a bezpečnostného systému s cieľom lepšie predchádzať konfliktom, riadiť ich a riešiť tak v tradičných, ako aj nových oblastiach, ktoré sa uvádzajú v Pakte pre budúcnosť. Víta prácu na ďalšom rozvoji strategického partnerstva OSN a EÚ pre mier a bezpečnosť s cieľom prispôsobiť ho novej geopolitickej realite, a to aj s cieľom prijať nový súbor priorít na roky 2025 – 2027.

⁶ 5451/22.

33. Rada opätovne zdôrazňuje, že strategické partnerstvo EÚ s NATO, ktoré sa opiera o silnú transatlantickú väzbu, má zásadný význam pre euroatlantickú bezpečnosť a stabilitu, ako sa opäť ukázalo v kontexte útočnej vojny Ruska proti Ukrajine. Rada je naďalej plne odhodlaná ďalej posilňovať, prehĺbovať a rozširovať toto vzájomne prospešné partnerstvo prostredníctvom politického dialógu a spolupráce v rámci troch spoločných vyhlásení z rokov 2016, 2018 a 2023 a pri plnom rešpektovaní dohodnutých hlavných zásad transparentnosti, reciprocity a inkluzívnosti, ako aj rozhodovacej autonómie a postupov oboch organizácií. Rada víta významný pokrok, ktorý sa dosiahol vo všetkých oblastiach, a to aj pokiaľ ide o politický dialóg, boj proti hybridným hrozbám, kybernetickú bezpečnosť a obranu, manipuláciu s informáciami a zasahovanie zo zahraničia, odolnosť, vojenskú mobilitu, cvičenia, operácie krízového riadenia, kozmický priestor, klímu a obranu, vznikajúce a prelomové technológie, ženy, mier a bezpečnosť a budovanie kapacít pre partnerov.

34. S cieľom posunúť partnerstvo medzi EÚ a NATO na ďalšiu úroveň Rada zdôrazňuje, že do konca roka 2024 je potrebné aktualizovať spoločný súbor návrhov a vypracovať a prijať nový komplexný a výhľadovo orientovaný vykonávací dokument, ktorý bude zahŕňať celé spektrum spolupráce medzi EÚ a NATO. Vzhľadom na zvýšenú spoluprácu v oblasti obrany, rastúcu súdržnosť výstupov medzi príslušnými procesmi plánovania a rozvoja spôsobilostí v oblasti obrany, spoločné obstarávanie a investície do európskeho obranného priemyslu Rada vyzýva na zvýšenie úrovne spolupráce, koordinácie a nerušenej výmeny informácií inkluzívnym a nediskriminačným spôsobom prostredníctvom zabezpečených komunikačných systémov vrátane utajovaných skutočností na úrovni zamestnancov. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné umožniť výmenu utajovaných skutočností na úrovni zamestnancov medzi EDA a NATO vrátane Agentúry NATO pre podporu a obstarávanie (NSPA) a akcelerátora inovácií v obrane pre severoatlantickú oblasť (DIANA). Rada vyzýva EDA, aby pred uzavretím takéhoto dojednania pravidelne informovala členské štáty o pokroku. Rada so záujmom očakáva nadchádzajúcu deviatu správu o pokroku týkajúcu sa spoločného súboru návrhov, ktorú majú spoločne predložiť vysoký predstaviteľ a generálny tajomník NATO.

35. Rada víta angažovanosť EÚ v oblasti predchádzania konfliktom a mediácie mieru, ktorá je zásadne dôležitým aspektom globálnej úlohy EÚ pri podpore mieru a bezpečnosti. V tejto súvislosti vyzýva na ambiciózne posilnenie súboru nástrojov EÚ, a to aj prostredníctvom spolupráce s Organizáciou Spojených národov a inými multilaterálnymi partnermi s cieľom spolupracovať v oblastiach spoločného záujmu, keďže účinný multilateralizmus musí zostať základom spolupráce v oblasti mieru a bezpečnosti. Rada so záujmom očakáva najmä vypracovanie spoločného osobitného plánu EÚ a OBSE pre predchádzanie konfliktom a krízové riadenie v súlade so Strategickým kompasom.

Rada uznáva, že je zásadne dôležité, aby EÚ rozvíjala ešte užšie a ambicióznejšie partnerstvo s Afrikou pre mier, bezpečnosť, správu vecí verejných a rozvoj, ktoré bude založené na vzájomne prospešných programoch, získaných skúsenostiach, spoločných hlbších úvahách s africkými partnermi o miestnych a regionálnych potrebách a výzvach a individuálne prispôsobených, postupných a modulárnych riešeniach.

Rada zdôrazňuje, že bezpečnosť Blízkeho východu, severnej Afriky a Európy je úzko prepojená, a vyzýva na posilnenie spolupráce v oblasti bezpečnosti a obrany s regionálnymi partnermi vrátane Rady pre spoluprácu v Perzskom zálive.

36. Rada opätovne zdôrazňuje, že je dôležité ďalej rozvíjať dvojstrannú spoluprácu a špecializované dialógy o bezpečnosti a obrane vrátane tematických dialógov. Pripomína najmä potrebu posilniť spoluprácu s transatlantickými partnermi v oblasti bezpečnosti a obrany. Rada pripomína význam strategickejšieho prístupu k mieru, bezpečnosti a obrane s tretími krajinami prostredníctvom posilnenia súboru nástrojov EÚ pre partnerstvá, a to pri zachovaní plnej účasti členských štátov. Rada v tejto súvislosti vyzdvihuje nový nástroj partnerstva v oblasti bezpečnosti a obrany a so záujmom očakáva jeho cielené a vzájomne prospešné vykonávanie. V tejto súvislosti víta podpísanie partnerstiev v oblasti bezpečnosti a obrany s Moldavskou republikou a so záujmom očakáva podpísanie ďalších partnerstiev v oblasti bezpečnosti a obrany, počnúc Nórskom. Prvé podujatie Schumanovho fóra pre bezpečnosť a obranu v marci 2023 ponúklo jedinečnú platformu na výmenu informácií na politickej úrovni s bilaterálnymi a multilaterálnymi partnermi o kľúčových výzvach v oblasti mieru, bezpečnosti a obrany. Rada so záujmom očakáva jeho druhý ročník, ktorý sa uskutoční 28. a 29. mája 2024.
-

Závazok v oblasti vojenskej mobility 2024

Rada uznáva, že:

- rýchly, efektívny a nerušený presun vojenských síl má zásadný význam pre európsku bezpečnosť a obranu, pretože umožňuje dôveryhodnú a rýchlu reakciu na hrozby a výzvy v celej Európe aj mimo nej. Platí to aj v kontexte spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ (SBOP), a najmä pokiaľ ide o implementáciu kapacity rýchleho nasadenia EÚ, ako sa stanovuje v Strategickom kompase EÚ. Má to rovnaký význam pre vnútroštátne a nadnárodné činnosti, najmä v rámci NATO;
- záväzok v oblasti vojenskej mobility z roku 2018 významne prispel k úsiliu EÚ v oblasti vojenskej mobility. Teraz je potrebný obnovený záväzok založený na širších a ambicióznejších záväzkoch riešiť zostávajúce nedostatky a rastúcu potrebu odolnosti a pripravenosti v čoraz náročnejšom geostrategickom prostredí v susedstve EÚ, najmä v dôsledku útočnej vojny Ruska proti Ukrajine, ale aj mimo nej, pričom sa zohľadní 360-stupňový prístup;

- je nevyhnutné urýchliť presun po súši, po mori a letecky a zvýšiť celkovú odolnosť vrátane kybernetickej odolnosti. Presun rozsiahlych vojenských síl, ktorý je oznámený krátko vopred, vrátane vojenského personálu, ich materiálu a vybavenia v rámci EÚ aj mimo nej si vyžaduje spoločné úsilie na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni už v čase mieru. Uplatňovanie celovládneho a celospoločenského prístupu a prispievanie k väčšej synergii medzi civilnými a vojenskými potrebami vzájomne sa posilňujúcim spôsobom, najmä z hľadiska dvojakého použitia, má v tejto súvislosti zásadný význam, ako sa uvádza aj v akčnom pláne v oblasti vojenskej mobility 2.0;
- posilnenie vojenskej mobility v EÚ si vyžaduje primerané zdroje a investície na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ, aby sa umožnil rýchly presun síl a vybavenia bez toho, aby bol dotknutý súčasný viacročný finančný rámec a rokovania o budúcom rámci;
- národné záväzky členských štátov zohrávajú kľúčovú úlohu pri úspešnom dosahovaní spoločného cieľa dobre prepojenej siete vojenskej mobility založenej na multimodálnych dopravných koridoroch a uzloch vrátane logistických centier, so skrátenými lehotami, obmedzenejšími administratívnymi prekážkami a odolnými, kyberneticky bezpečnými, lepšie pripravenými a udržateľnými spôsobilosťami;

- akčný plán v oblasti vojenskej mobility 2.0 podporuje členské štáty pri plnení nižšie uvedených záväzkov spolu s ESVČ, útvarmi Komisie, Európskou obrannou agentúrou a ďalšími príslušnými subjektmi a agentúrami EÚ. Okrem toho plnenie niektorých nových záväzkov uľahčujú projekty PESCO „vojenská mobilita“ a „sieť logistických centier v Európe a podpora operácií“;
- v treťom spoločnom vyhlásení o spolupráci medzi EÚ a NATO sa uznávajú hmatateľné úspechy v oblasti vojenskej mobility, ale vyzýva sa aj na ďalšie posilnenie spolupráce v tejto oblasti. Jednotný a vzájomne sa posilňujúci prístup s úsilím NATO v oblasti vojenskej mobility pri plnom rešpektovaní hlavných zásad, ktorými sa riadi partnerstvo medzi EÚ a NATO, konkrétne inkluzívnosť, transparentnosť, reciprocita a rozhodovacia autonómia, má zásadný význam a je v spoločnom záujme oboch organizácií aj všetkých členských štátov. Je mimoriadne dôležité zintenzívniť spoluprácu konkrétnym a operačným spôsobom, aby sa zabezpečilo, že vojenská mobilita zostane jedným z „hlavných aspektov“ spolupráce medzi EÚ a NATO;
- účasť tretích krajín na príslušných projektoch PESCO naďalej poskytuje pridanú hodnotu, a to aj z transatlantického hľadiska a z hľadiska EÚ – NATO, v súlade s dohodnutými podmienkami a zásadami⁷.

⁷ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2020/1639.

Rada preto víta záväzkov členských štátov vykonať tieto opatrenia čo najskôr, najneskôr však do roku 2026, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi, ústavnými požiadavkami jednotlivých členských štátov, pokiaľ ide o ich vnútroštátne územie a vojenské presuny a prepravu, a s osobitným charakterom ich bezpečnostných a obranných politík:

1. Stanoviť ako prioritu investície do dopravnej infraštruktúry s dvojakým použitím uplatňovaním „vojenských požiadaviek na vojenskú mobilitu v rámci EÚ a mimo nej“ s cieľom urýchlene dokončiť prioritné koridory EÚ pre rozsiahle vojenské presuny oznamované krátko vopred, ako ich spoločne určili Komisia a ESVČ vrátane Vojenského štábu EÚ v spolupráci s NATO, pričom sa zohľadní 360-stupňový prístup. Osobitnou prioritou budú investície do dopravnej infraštruktúry s dvojakým použitím, ktoré riešia špecifické prekážky vojenských presunov alebo ktoré majú vysokú vojenskú pridanú hodnotu z iného hľadiska.
2. Umožniť, posilniť a umiestniť potrebnú multimodálnu dopravnú infraštruktúru a zariadenia v rámci sieťového prístupu pozdĺž týchto koridorov, a to aj za plného využitia príslušných projektov PESCO. Mohlo by to platiť napríklad pre logistické centrá a zhromažďovacie priestory, strediská podpory konvojov, infraštruktúru na nakládky a vykládky, podpornú infraštruktúru pre palivá atď.

3. Udeľovať povolenia na cezhraničný presun najneskôr do troch pracovných dní, pričom sa uznáva, že dosiahnutie tohto cieľa si vyžaduje značné úsilie na vnútroštátnej úrovni, najmä pokiaľ ide o nadrozmerný náklad a nebezpečný tovar. Členské štáty preto urýchlene prioritne stanovujú opatrenia na zabezpečenie toho, aby túto úroveň ambícií bolo možné dosiahnuť v čase krízy, a to aj v kontexte kapacity rýchleho nasadenia EÚ, ako aj s cieľom uľahčiť tematické taktické a simulačné cvičenia. Opatrenia zamerané na dosiahnutie tohto cieľa by mali zahŕňať okrem iného „stále“ diplomatické povolenia pre činnosti v rámci SBOP EÚ, ako aj NATO a ďalších vnútroštátnych a mnohonárodných rámcov, a to najmä prostredníctvom dojednaní založených na vyhradených koridoroch a postupoch pre vojenskú mobilitu, ako aj prostredníctvom vytvorenia a uplatňovania digitalizovaných a harmonizovaných postupov tam, kde je to možné. Okrem toho sa členské štáty nabádajú, aby vytvorili multilaterálne/bilaterálne mechanizmy koordinácie s cieľom ďalej harmonizovať a zlepšiť postupy pozdĺž hlavných koridorov.
4. Pokročiť v úsilí o konsolidáciu mechanizmov koordinácie a spolupráce. Na tento účel poskytne konštruktívnu základňu pre členské štáty vytvorenie medzirezortnej a medziagentúrnej koordinačnej skupiny na vnútroštátnej úrovni v súlade s celovládny prístupom s cieľom účinne zlepšiť informačné toky a každodennú koordináciu medzi príslušnými ministerstvami, agentúrami a (miestnymi alebo regionálnymi) orgánmi. Okrem toho národná sieť kontaktných miest zriadená v rámci projektu PESCO „vojenská mobilita“ zabezpečí rýchle vybavovanie žiadostí o cezhraničné presuny a bude pokračovať vo výmene najlepších postupov a získaných poznatkov a zároveň posudzovať ďalšie úlohy v priebehu roka 2024.

5. Zabezpečiť prioritný prístup ozbrojených síl k príslušným druhom dopravy, sieťam a prostriedkom vrátane požadovaného vzdušného priestoru, a to aj prostredníctvom regulačného rámca EÚ, na podporu vnútroštátneho úsilia, najmä v čase krízy a konfliktu a podľa možnosti už v čase mieru, pri plnom rešpektovaní zvrchovanosti členských štátov EÚ nad ich vnútroštátnym územím a vnútroštátnych rozhodovacích procesov týkajúcich sa vojenských presunov. Na tento účel by členské štáty mali zabezpečiť dostupnosť potrebných kapacít, okrem iného prostredníctvom vytvárania strategických partnerstiev vrátane spoločných alebo národných iniciatív, najmä rámcových zmlúv s poskytovateľmi civilnej dopravy.
6. Nabádať členské štáty, aby si vymieňali informácie a najlepšie postupy týkajúce sa spolupráce v rámci strategických koridorov. To možno dosiahnuť napríklad prostredníctvom príslušných projektov PESCO a Európskej obrannej agentúry (EDA).
7. Posilniť celkovú odolnosť vrátane kybernetickej bezpečnosti vo všetkých oblastiach súvisiacich s odvetvím dopravy. Konkrétne opatrenie by malo zahŕňať riešenie aspektov vojenskej mobility v posúdeniach kybernetickobezpečnostných rizík na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ s cieľom zvýšiť kybernetickú odolnosť dopravných systémov a služieb s dvojakým použitím na vnútroštátnej úrovni.

8. Podporovať a vykonávať cvičenia na testovanie cezhraničných vojenských presunov vo všetkých oblastiach, najmä povolení, súvisiacich dojednaní, postupov a ustanovení, a to aj prostredníctvom pravidelných simulačných cvičení EÚ v oblasti vojenskej mobility, taktických vojenských cvičení EÚ spojených aj s kapacitou rýchleho nasadenia EÚ alebo prípadne účasťou na iných mnohonárodných cvičeniach.
9. Rozvíjať potrebné obranné spôsobilosti pre vojenskú prepravu vrátane spôsobilostí v oblasti strategickej prepravy na základe zistení vyplývajúcich z koordinovaného ročného hodnotenia obrany (CARD) a priorít rozvoja spôsobilostí EÚ na rok 2023, najmä jeho priority „vojenská mobilita“, v súlade so zásadou jednotného súboru síl.
10. S cieľom zmierniť nedostatky existujúcich kapacít, ktoré sú relevantné pre rýchle nasadenie, udržiavanie a presun vojenského vybavenia a personálu v rámci EÚ aj mimo nej, preskúmajú členské štáty podľa potreby spoločné štruktúrované riešenia pre spôsobilosti v oblasti strategickej prepravy pre všetky druhy dopravy.

11. Podporovať prebiehajúce iniciatívy na digitalizáciu colných formalít súvisiacich s vojenskou oblasťou s cieľom znížiť administratívnu záťaž pri presune jednotiek a materiálu z colného územia Únie a na colné územie Únie. Členské štáty EÚ sú odhodlané na tento účel zintenzívniť vzájomnú spoluprácu a spoluprácu s príslušnými zainteresovanými stranami, najmä s EDA a útvarmi Komisie, v koordinácii s NATO, pričom sa budú riadiť celovládny a celospoločenský prístupom.
12. Podporovať systematický kontakt s občanmi a občianskou spoločnosťou, a to aj prostredníctvom špecializovaných informačných kampaní, napríklad v súvislosti s (taktickými) cvičeniami, a angažovanosti s cieľom zvýšiť informovanosť a chápanie dôležitosti vojenskej mobility.
13. V úsilí o synchronizáciu úsilia členské štáty zabezpečia užšie zosúladenie príslušných politík, doktrín a usmernení na vnútroštátnej úrovni, pričom v plnej miere využijú príležitosti vyplývajúce z členstva v EÚ a NATO.

Rada ďalej víta záväzkov členských štátov do konca roka 2024 zodpovedajúcim spôsobom zmeniť podľa potreby národné plány v oblasti vojenskej mobility a každý rok sa bude vracieť k posudzovaniu pokroku.